

Økonomianalyse 2017

Nordland fylkeskommune

Bjørn Brox, Framsikt AS

Versjon 9.4.2018

Sammendrag	2
Mandat og metode	3
Finansene	7
Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	8
Administrasjon	9
Videregående opplæring.....	12
Tannhelsetjenesten.....	19
Fysisk planlegging mm.....	23
Kultur	25
Næring.....	27
Samferdsel Fylkesveier.....	28
Samferdsel Buss/bane.....	32
Samferdsel Båt/ferge	34
Eiendomsforvaltning	37
Vedlegg:	41

Sammendrag

Dette er en analyse av finanser og kostnadsnivå i Nordland fylkeskommune i 2017. Kostnadsnivået i Nordland er sammenlignet med andre fylker og med historiske tall. Nordland er sammenlignet med Troms, Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane, i tillegg til landsgjennomsnittet uten Oslo.

Finansene i Nordland er gode, målt ved de viktigste finansielle nøkkeltallene. Netto driftsresultat (4,1 %) er på nivå med bransjenormen (4%). Disposisjonsfondet (10,6 %) er omtrent som anbefalt nivå (10%). Netto lånegjeld (43%) er lavere enn anbefalt maksimum (50%). De finansielle nøkkeltallene er samlet sett litt bedre enn gjennomsnittet i fylkeskommunene. Netto driftsresultat har sunket litt siden 2014.

De samlede behovskorrigerede utgiftene (dvs etter hensyn til behovskorrigerering som ligger til grunn for statlig inntektsmodell) er 576 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet og nest høyest blant sammenligningsfylkene. Følgende tjenester drives med høyere behovskorrigerede netto driftsutgifter enn landsgjennomsnittet: VGS (254 mill), samferdsel (59 mill), tannhelse (56 mil), adm (140 mill), kultur (42 mill) og plan (66 mill). Næring (-40 mill) drives med lavere utgifter enn landsgjennomsnittet. På grunn av feilføringer i Nfk sitt regnskap i 2017 og ulik registreringspraksis i fylkene, er tallene for plan og næring usikre.

To av sammenligningsfylkene driver med betydelig lavere utgifter enn Nordland. Det gjelder Møre og Romsdal (392 mill) og Troms (21 mill). Sogn og Fjordane driver dyrere (54 mill).

I rapporten er det et kapittel om hver tjeneste, som forsøker å forklare kostnadsforskjellene. Analysen prøver å finne ut om forskjellene skyldes forskjellig volum (dekningsgrader) eller forskjellige enhetspriser (ulik produktivitet).

Analysen bygger på konsernregnskapet for fylkene. Det vil si fylkeskassen, fylkeskommunale foretak og fylkenes eierandel av interkommunale selskaper. Tabellen under viser hvilke selskaper som inngår i kommunekonsernet.

Orgform	Særbedriftens navn	Eierkommune	Eierandel
IKS	BARENTSSEKRETARIATET IKS	NORDLAND FYLKESKOMMUNE	33,33 %
IKS	VIGO IKS	NORDLAND FYLKESKOMMUNE	5,26 %

Data er hentet inn 5.4.2018. Analysen bygger på de foreløpige Kostrarapportene fra fylkeskommunene. Det er gjort en viss kontroll av feil i disse rapportene. Enkelte tall er korrigert i konklusjonene i rapporten. Det må tas forbehold for feil i rapporterte regnskapstall, produksjonstall eller andre data.

Mandat og metode

Mandat

Oppgaven i denne rapporten er å sammenligne finanser og kostnadsnivå i Nordland fylkeskommune med andre fylker, samt å forklare årsaken til de påviste forskjellene.

Analysen kan ses på som første fase av et omstillingsprosjekt. På grunnlag av analysen vil fylket kunne vurdere hvilke endringer som er realistisk mulig å få til i kostnadsnivået, og hvilke tjenester det er lettest å gjennomføre sparetiltak i.

Metode og hovedtall

Analysen sammenligner behovskorrigerede netto driftsutgifter per innbygger i ulike tjenester. Netto driftsutgifter er fylkets utgifter i tjenesten minus refusjoner og eventuell egenbetaling. Det er netto utgifter som må finansieres av fylkestinget med frie inntekter. Analysen legger altså hovedvekten på fylkestingets prioriteringsproblem.

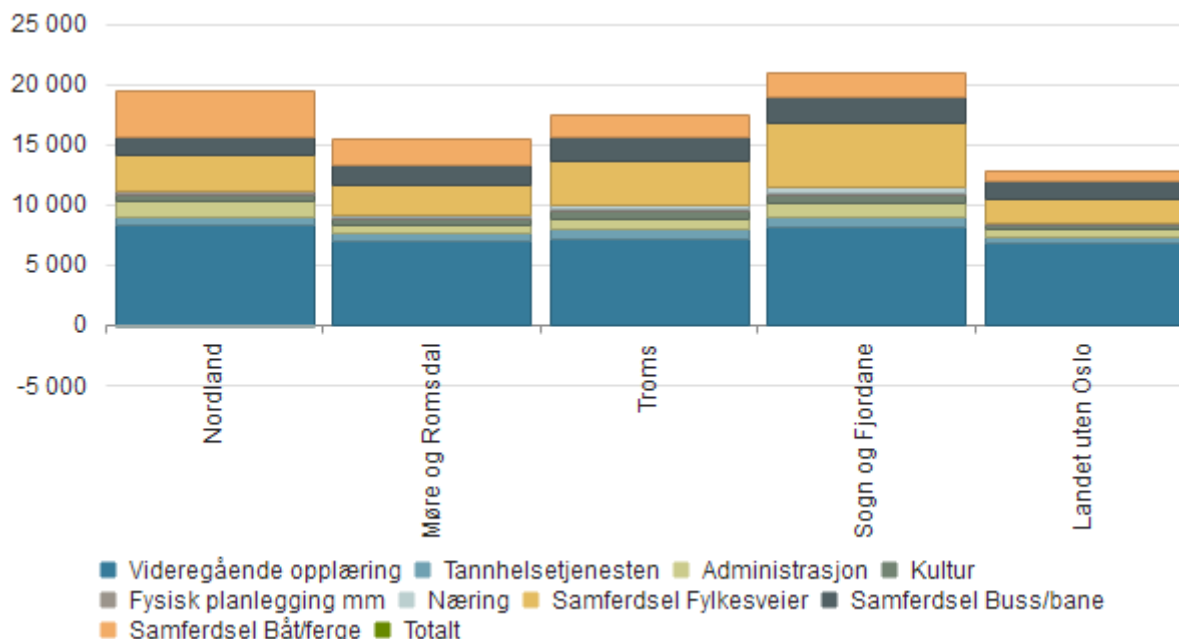
Analysen sammenligner kostnader per tjeneste. Det er definert et sett med tjenester i tråd med inndelingen i Kostra. Hver tjeneste består av flere Kostrafunksjoner. Det er tilsammen omtrent 100 Kostrafunksjoner fra 400 politisk styring til 790 andre kulturaktiviteter. Dette er et organisasjonsnøytralt regnskap, til forskjell fra kommunens ansvarsregnskap (intern organisering). Følgende funksjoner tas ikke med i analysen: 470-473 premieavvik (finansielle korreksjoner til regnskapet).

Analysen bruker av samme årsak konsernregnskapet. Konsernregnskapet omfatter både kommunekassen (den delen rådmannen styrer), kommunale foretak, interkommunale selskaper og interkommunale selskaper med eget regnskap, organisert etter kommunelovens paragraf 27. Kommunene organiserer stadig mer av tjenesteproduksjonen interkommunalt. Derfor er konsernregnskapet viktig.

Analysen bruker behovskorrigerede netto driftsutgifter. Behovskorrigeringen gjøres etter metoden i statsbudsjettet. Kommunaldepartementet har beregnet utgiftsbehovet per innbygger i hver velferdstjeneste og samlet for hver fylkeskommune. Tjenestene med behovskorrigerering er videregående skole, tannhelse og samferdsel. Analysen korrigerer 2017-regnskapet med behovsberegningen for 2018. Det er dessuten gjort et par andre korreksjoner for å gjøre fylkeskommunene sammenlignbare: ulik andel elever i private skoler. Regnskapet for videregående skole er påplussert det samme beløpet som fylkeskommunen trekkes i rammetilskudd av samme årsak (en fast pris per elev i private skoler).

Det er et kapittel om hver tjeneste: I disse kapitlene er formålet å forklare de kostnadsforskjellene som påvises mellom Nordland og fylkeskommunegruppen i starten av rapporten. Analysen skiller mellom tre forklaringsfaktorer. Forskjeller i netto utgift per innbygger kan komme av ulikt volum i tjenesten, ulik produktivitet (enhetspriser) eller ulike satser for egenbetaling. Analysen prøver å beregne effekten i millioner kroner av hver av disse faktorene. Det er bare mulig i de tjenester der Framsikt har opplysninger om volum og enhetspriser.

Utgifter og formål sammenlignet med andre (kr pr innbygger)

Netto driftsutgifter pr innbygger:

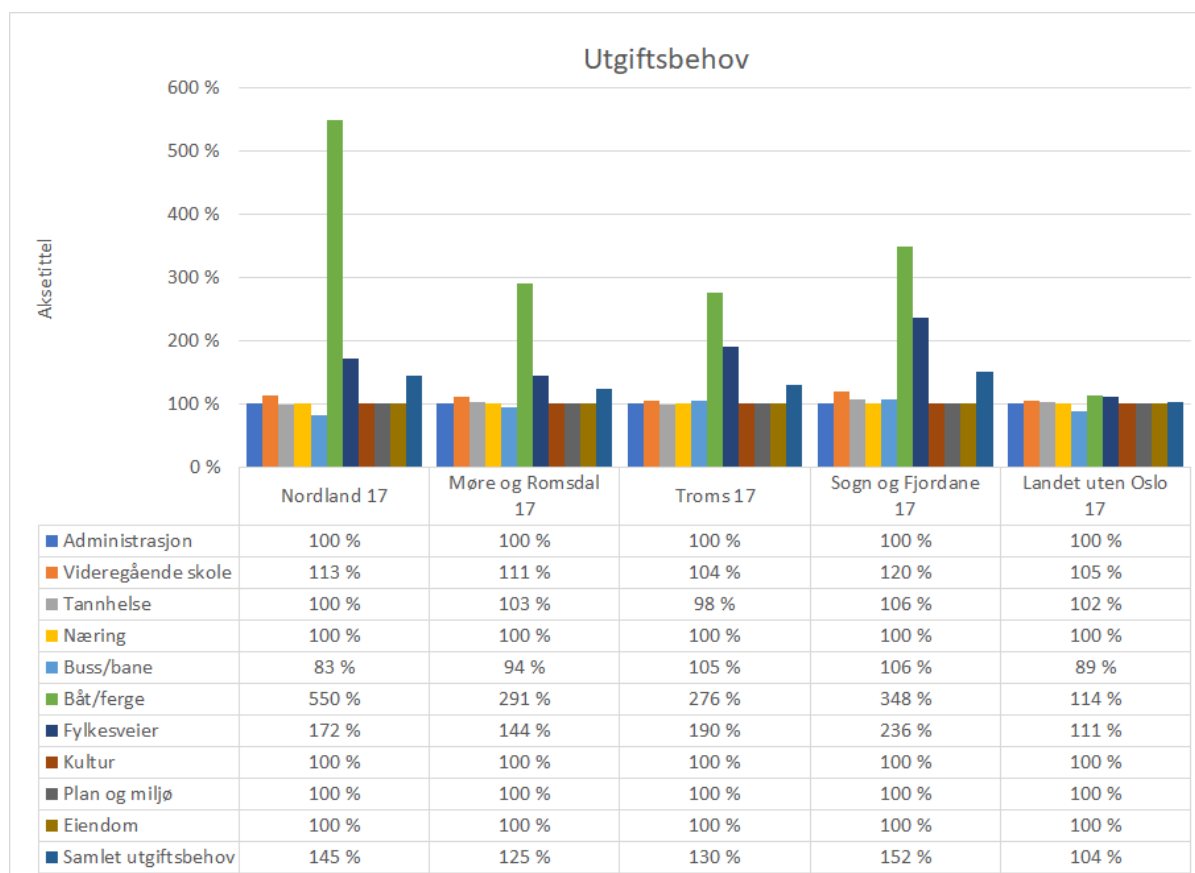
	Nordland	Møre og Romsdal	Troms	Sogn og Fjordane	Landet uten Oslo
Videregående opplæring	8 271	7 049	7 106	8 176	6 750
Tannhelsetjenesten	711	543	821	755	492
Administrasjon	1 281	781	923	1 249	706
Kultur	490	440	535	536	316
Fysisk planlegging mm	444	183	200	308	173
Næring	-108	196	458	368	63
Samferdsel Fylkesveier	2 896	2 469	3 537	5 380	1 878
Samferdsel Buss/bane	1 516	1 618	1 960	2 209	1 636
Samferdsel Båt/ferge	3 882	2 163	1 960	1 978	737
Totalt	19 383	15 442	17 500	20 959	12 751

Økonomianalysen sammenligner behovskorrigerte netto driftsutgifter i tjenestene. Det er dette fylkestinget må finne penger til å finansiere (i tillegg til renter). Analysen favner over alle tjenester fra 400 politisk styring til 799 Kultur. Premieavvik pensjon (470-473) er holdt utenfor analysen. Utgiftene til VGS er korrigeret for elever i private skoler. Sum netto driftsutgifter var 4,7 milliarder kroner i 2017.

Figuren over viser netto driftsutgifter i de ulike fylkeskommunale tjenestene. Netto driftsutgifter per innbygger for Nordland var 19.383 kroner i 2017. Korrigeret for behov var utgiftene 14.368 kroner per innbygger. Dette er likevel 2.000 kroner mer enn gjennomsnittet i fylkene og nest høyest av sammenligningsfylkene (etter Sogn og Fjordane).

Utgiftene er korrigeret for behov etter metoden i statsbudsjettet (grønt hefte). Det er korrigeret for forskjeller som gjelder demografi, geografi og sosiale forhold. Behovet i Nordland er beregnet til 145 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger. Behovet er et vektet gjennomsnitt av behovsberegning i videregående skole, samferdsel og tannhelse. For øvrige tjenester er det ingen behovsberegning (alle har 100 prosent). Figuren under viser behovet per tjeneste i Nordland og behovet i de andre fylkene. Det er beregningen i statsbudsjettet 2018 som benyttes for å korrigere regnskapet for 2017.

Behovskorrigerer for de ulike tjenesteområdene i fylkene:

Figuren over viser på hvilke tjenesteområder staten korrigerer for ulike behov. Det er dette som kompenseres for i utgiftsutjevningen. Alle områdene som er satt med 100 % (administrasjon, næring, kultur, plan og miljø, eiendom) har ikke behovskorrigerer. Figuren viser at Nordland har samlet behovskorrigerer på 145 %, dvs at Nordland kompenseres for 45 % høyere utgiftsbehov enn gjennomsnitt. Det er for båt/ferge dette er høyest med 550 %. Utgiftsutjevningen går samlet sett i null, dvs det foreligger ingen bevilgning til dette i inntektssystemet, men det er en omfordeling mellom fylkene.

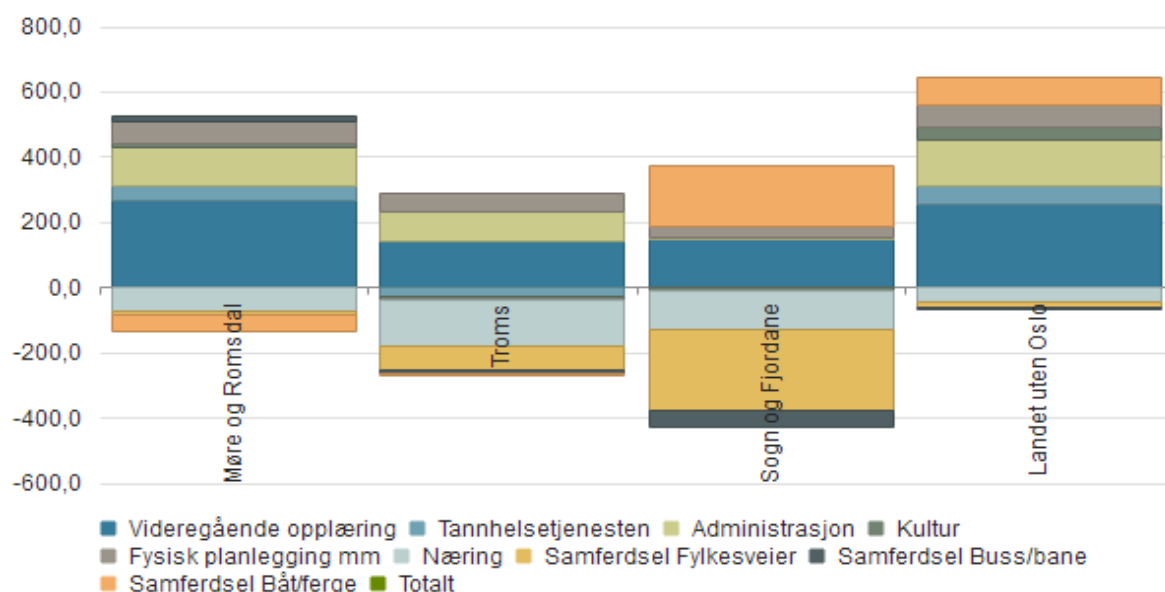
Det er funnet to feil i regnskapet for 2017 som bør tas hensyn til i analysen. Dette blir først korrigerer i de endelige kosttallene som kommer i juni:

* Inntekter på 28 millioner kroner i næringstjenesten er ført på plantjenesten. Netto utgifter til næringsformål bør altså reduseres med 28 millioner kroner. Nettoutgiftene til plantjenester må økes med 28 millioner.

* Pensjonsutgifter på 18 millioner kroner i ulike tjenester er ført som administrasjonsutgift. 18 millioner kroner bør flyttes fra administrasjon til VGS (10 mill), tannhelse (5 mill) og resterende tjenester (3 mill).

Effekten av korreksjonene er at samlede utgifter er de samme som før. Disse korreksjonene er ikke innarbeidet i tabellene og figurene i rapporten. De påvirker ingen konklusjoner i rapporten. Administrasjonen er fremdeles dyr, næring er fremdeles billig. De andre (dyre) tjenestene blir bare enda dyrere. For plan og miljø og næring varierer tallene mye mellom fylkene, noe som kan tyde på ulik rapporteringspraksis. Konklusjonene for disse tjenesteområdene er derfor ikke entydige.

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningsfylker(mill. kr)

	Møre og Romsdal	Troms	Sogn og Fjordane	Landet uten Oslo
Videregående opplæring	265,6	144,3	147,4	254,4
Tannhelsetjenesten	44,5	-29,6	0,5	56,1
Administrasjon	121,7	87,1	7,8	139,9
Kultur	12,2	-11,0	-11,2	42,3
Fysisk planlegging mm	63,5	59,4	33,1	65,9
Næring	-74,0	-137,7	-115,8	-41,6
Samferdsel Fylkesveier	-12,3	-76,0	-249,2	-20,8
Samferdsel Buss/bane	20,4	-9,3	-51,7	-6,4
Samferdsel Båt/ferge	-49,0	-5,9	184,6	86,1
Totalt	392,6	21,3	-54,6	575,9

Figuren over viser de behovskorrigerede kostnadsforskjellene mellom Nordland og sammenligningsfylkene i 2017, omregnet i millioner kroner. Netto driftsutgifter i Nordland var 576 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet, 21 millioner høyere enn i Troms og 393 millioner kroner høyere enn i Møre og Romsdal.

Figuren viser også hvordan kostnadsforskjellene er i de enkelte fylkeskommunale tjenestene. Kostnadsnivået i Nordland var høyere enn gjennomsnittet i alle tjenestene utenom næring. Nordland drev disse tjenestene dyrere: VGS (254 mill), samferdsel (59 mill), tannhelse (56 mill), administrasjon (140 mill), kultur (42 mill), planlegging mm (66 mill). Utgiftene var lavere enn landsgjennomsnittet i næring (-41 mill). Noen av sammenligningsfylkene drev enkelte tjenester enda billigere enn landsgjennomsnittet: det gjelder videregående skole (Møre og Romsdal, 266 mill). En del utgifter i Nordland er ført på feil funksjon. Det påvirker sammenligningen med kommunegjennomsnittet slik:

- Kostnaden blir lavere i disse tjenestene: Administrasjon (18 mill), næring (28 mill).
- Kostnadene blir høyere i disse tjenestene: plan (28 mill), VGS (10 mill), tannhelse (5 mill), andre tjenester (3 mill).

Disse endringene påvirker ingen konklusjoner i rapporten. Alle tjenestene utenom næring er fremdeles mye dyrere enn gjennomsnittet i landet.

Finansene

Nordland fylke har gode finanser. Finansene er vurdert på grunnlag av tre nøkkeltall:

* Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene er på 4 prosent. Det er på nivå med bransjenormen.

* Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er på 43 prosent. Det er lavere enn anbefalt maksimum på 50 prosent.

* Disposisjonsfondet er på 10,6 prosent av driftsinntektene. Det er på nivå med anbefalt nivå (10 prosent).

Finansene er litt bedre enn landsgjennomsnittet. Resultatet er dårligere, men gjelden er lavere.

Disp.fondet er som gjennomsnittet. Fylkeskommunene har hatt meget gode driftsresultater de siste årene. Resultatet er litt redusert i Nordland de siste fire årene.

Finansene er ikke behovskorrigerte.

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	19 432	20 216	20 212	20 222
Møre og Romsdal	14 346	14 848	14 934	15 120
Troms	17 968	18 367	18 340	18 149
Sogn og Fjordane	20 801	22 132	21 935	21 552
Landet uten Oslo	12 475	12 845	12 946	12 863

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Nordland har høye frie inntekter. Skatt og rammetilskudd utgjør omtrent 20.000 kroner per innbygger. Det er 7.000 kroner mer enn landsgjennomsnittet og nest høyest av sammenligningsfylkene.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	4,7 %	4,2 %	3,1 %	4,1 %
Møre og Romsdal	0,5 %	1,5 %	1,5 %	-0,1 %
Troms	2,1 %	5,5 %	7,1 %	4,3 %
Sogn og Fjordane	2,3 %	5,4 %	6,9 %	10,5 %
Landet uten Oslo	3,1 %	4,6 %	5,0 %	4,3 %

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene er det viktigste indikatoren for kommunale finanser. Bransjenormen i fylkeskommuner er minimum 4 % driftsresultat. Nordland hadde 4,1 prosent i 2017 og har vært over normen tre av de siste fire årene. Resultatet er likevel lavt, sammenlignet med landsgjennomsnittet (4,3%). Resultatet har falt litt de siste fire årene.

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	8,1 %	8,0 %	9,2 %	10,6 %
Møre og Romsdal	7,2 %	5,0 %	6,3 %	6,1 %
Troms	1,5 %	4,3 %	3,9 %	4,7 %
Sogn og Fjordane	11,1 %	16,0 %	21,2 %	23,8 %
Landet uten Oslo	7,5 %	7,8 %	9,2 %	10,1 %

Disposisjonsfondet er fri egenkapital, som kan brukes til å dekke opp uforutsette underskudd eller finansiere omstillingsperioder. Det bør utgjøre 10 prosent av driftsinntektene i velstyrte kommuner. Kommuner med høy lånegjeld har størst behov for en stor buffer. Nordland har et disp.fond på 10,6 prosent av driftsinntektene. Det er omtrent på nivå med anbefalingene her, nest høyest av sammenligningsfylkene og på nivå med landsgjennomsnittet.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	42,1 %	43,3 %	43,3 %	43,0 %
Møre og Romsdal	76,5 %	79,9 %	85,9 %	87,9 %
Troms	44,7 %	48,3 %	48,8 %	50,9 %
Sogn og Fjordane	79,0 %	70,9 %	67,4 %	69,5 %
Landet uten Oslo	62,5 %	63,7 %	68,9 %	71,7 %

Netto lånegjeld er den lånegjelden kommunens innbyggere må betale. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene bør ikke være større enn 50% av driftsinntektene i velstyrte kommuner. I Nordland er lånegjelden på 43 prosent. Det er bedre enn anbefalingene her, lavest av sammenligningsfylkene og 28 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet.

Administrasjon

Administrasjon omfatter Kostra-funksjonene 400 politisk styring, 410 revisjon, 420 administrasjon, 421 eiendomsforvaltning, 430 adm.lokaler, 460 ikke-kommunale tjenester, 465 interkommunalt samarbeid (skal gå i null), 480 diverse fellesutgifter og 490 intern service (skal gå i null). Det er ikke behovskorreksjon for denne tjenesten.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 311 millioner kroner.

Samlede netto driftsutgifter var 140 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Følgende funksjoner var dyrere enn landet: Politisk styring (28 mill), revisjon (3 mill), administrasjon (39 mill), eiendomsforvaltning (6 mill), administrasjonslokaler (8 mill), ikke-kommunale oppgaver (3 mill) og diverse fellesutgifter (52 mill). I funksjon 480 inngår folkehelse med 21 mill kr. Ingen funksjoner ble drevet med lavere utgifter enn landsgjennomsnittet:

Troms drev administrasjonen 88 millioner kroner billigere enn Nordland. Møre og Romsdal drev 122 mill kr billigere.

Årsaken til høye administrative utgifter kan være høy bemanning i administrasjonen eller avvikende definisjon av administrative oppgaver. Skillet mellom administrasjon (toppleidelse, stab og støtte) og produksjon tolkes litt ulikt i ulike kommuner. Det er derfor viktig å tolke tallene med forsiktighet. Praksisen i Nordland ser ut til å være i tråd med Kostraveilederen, bortsett fra ett punkt:

Korreksjon: Pensjonspremie i ulike tjenester er ført med 18 mill kr som administrasjon. Disse burde fordeles på ulike tjenester. Det vil redusere adm.utgifter med 18 mill kroner. Dette gjelder funksjon 480. Administrative utgifter blir dermed 122 millioner kroner dyrere enn gjennomsnittet i landet. Fellesutgiftene blir 34 millioner kroner dyrere. Dette forandrer ingen konklusjoner i analysen.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgift Administrasjon, styring og fellesutgifter pr.innb(B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	1 281	1 323	1 268	1 281
Møre og Romsdal	886	753	769	781
Troms	925	912	956	923
Sogn og Fjordane	1 297	1 380	1 229	1 249
Landet uten Oslo	777	753	757	706

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Administrative kostnader var 1281 kroner per innbygger i 2017. Det er 580 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har vært stabil de siste fire årene.

Korreksjon: Utgiftene til administrasjon i regnskapet for 2017 bør korrigeres ned 18 millioner kroner. Det betyr 75 kroner per innbygger.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgift (400) Politisk styring pr.innb (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	175	187	175	207
Møre og Romsdal	98	99	95	98
Troms	182	173	174	172
Sogn og Fjordane	202	208	192	178
Landet uten Oslo	95	101	98	93

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Funksjon 400 omfatter politisk styring av fylkeskommunen. Utgiftene per innbygger var 207 kroner i 2017. Det er 100 kroner mer enn landsgjennomsnittet og høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har økt med 32 kroner siden 2014. Utgiften har vært stabil på landsbasis.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgift (420) Administrasjon pr.innb (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	779	702	735	621
Møre og Romsdal	624	478	504	528
Troms	615	590	633	619
Sogn og Fjordane	802	764	786	750
Landet uten Oslo	536	483	490	459

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Funksjon 420 administrasjon er sentraladministrasjonen (toppleidelse, stab og støtte). Dette er den største delen av administrative utgifter.

Netto utgift var 621 kroner per innbygger. Det er 170 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og nest høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har sunket med omtrent 160 kroner siden 2014.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgift (480) Diverse fellesutgifter pr.innb (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	154	289	207	255
Møre og Romsdal	1	1	35	28
Troms	39	41	38	46
Sogn og Fjordane	79	160	-2	89
Landet uten Oslo	42	48	43	40

Funksjon 480 omfatter erstatninger til ansatte og brukere, arbeid med løyver (transport) og regionalt folkehelsearbeid. Nordland har ført 255 kroner per innbygger på denne funksjonen. Det er 215 kroner mer enn landsgjennomsnittet og mest av sammenligningsfylkene. Utgiften er nesten fordoblet siden 2014. I funksjon 480 inngår folkehelse med 21 mill kr.

Korreksjon: Regnskapet inneholder feilførte utgifter. Det er ført 18 millioner i pensjonspremie. Disse utgiftene skulle vært fordelt på tjenestene. Netto utgift per innbygger synker med omtrent 75 kroner, men er fremdeles mer enn 100 kroner over landsgjennomsnittet.

Videregående opplæring

Videregående skole (VGS) er den største tjenesten i fylkeskommunen. VGS omfatter funksjonene 510 Lokaler, 515 Forvaltning, 520 ledelse, 521+ Studiespesialisering, 530+ yrkesfaglige linjer, 561 PPT/OT, 562 spesialundervisning, 570 fagopplæring/lærlinger, 581 VO og 590 Annet. Behovet i Nordland er beregnet til 113% av landsgjennomsnittet per innbygger. I denne beregningen teller demografi 80%, antall søkere yrkesfag 18% og geografi bare 2%. Nordland har flere innbyggere 16-18 år enn landsgjennomsnittet (105%), flere søkere til yrkesfag (126%) og lengre avstander (273%)

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 2.016 millioner kroner.

Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter til VGS er 254 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Følgende tjenester er dyrere enn landsgjennomsnittet: lokaler (47 mill), forvaltning (84 mill), ledelse (19 mill), yrkesfag (58 mill), spesialundervisning (32 mill), VO (7 mill), fagopplæring (40 mill) og diverse annet (45 mill). Følgende tjenester drives billigere: Studiespesialisering (78 mill).

Høye utgifter i Nordland kommer ikke av små skoler. Antall elever per skole er på nivå med landsgjennomsnittet og høyest av sammenligningsfylkene. Årsaken er heller ikke høy etterspørsel. Dekningen er 91%, 2% lavere enn gjennomsnittet i landet.

Det er mange elever på yrkesfagene. Andelen på yrkesfag er 57 prosent, 7 prosent høyere enn landsgjennomsnittet. Merutgiftene ved høy dekning på yrkesfag tilsvarer besparelsen ved lav samlet dekningsgrad. Lav dekningsgrad forklarer lave utgifter til studiespesialisering.

Det er ikke høye elevkostnader innenfor ordinære studietilbud. Elevkostnaden i VGS er høyere for studiespesialisering og lærlinger (funksjon 570), men lavere innen yrkesfag.

Årsaken til høye utgifter er alt det som ikke gjelder ordinær undervisning i videregående skole. Nettoutgiftene til lokaler, forvaltning, ledelse, PPT/OT, spesialundervisning, VO og annet er rundt 250 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet.

Produktivitet - Elever per skole, fylkeskommunale skoler (vgo)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	517	546	544	536
Møre og Romsdal	413	413	428	423
Troms	428	395	403	425
Sogn og Fjordane	393	351	353	351
Landet uten Oslo	542	538	549	556

Skolestrukturen og linjestrukturen i VGS har stor betydning for samlede utgifter. Det er ikke små skoler som fører til høye utgifter i Nordland. Det er 536 elever per VGS. Det er 20 elever mindre enn gjennomsnittet i landet og mest blant sammenligningsfylkene. Det er 113 elever mindre i skolene i Møre og Romsdal.

Dekningsgrad - Andelen av personer 16-18-år som er i videregående opplæring, bostedsfylke**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	89,9 %	90,5 %	90,2 %	91,3 %
Møre og Romsdal	92,3 %	92,0 %	92,3 %	92,6 %
Troms	90,0 %	89,5 %	89,9 %	89,8 %
Sogn og Fjordane	91,2 %	93,5 %	88,5 %	89,2 %
Landet uten Oslo	92,2 %	92,4 %	92,4 %	92,8 %

Vi har sett at de behovskorrigerede utgiftene til VGS i Nordland er 254 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Høye utgifter til VGS kan komme av mange elever eller høye utgifter per elev. Det er ikke mange elever i VGS i Nordland. 91 prosent av innbyggerne 16-18 år er i VGS. Det er 2 prosent lavere enn landsgjennomsnittet. Den lave andelen reduserer utgiftene med omtrent 15 millioner kroner (180 personer).

Andelen er nest høyest blant sammenligningsfylkene. Andelen har steget med 1,4 prosentpoeng siden 2014.

Dekningsgrad - Andelen elever og lærlinger som er i studieforbereende utdanningsprogram, bostedsfylke

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	42,0 %	42,3 %	42,3 %	43,1 %
Møre og Romsdal	44,8 %	45,0 %	47,2 %	48,0 %
Troms	46,4 %	47,2 %	48,0 %	49,2 %
Sogn og Fjordane	45,9 %	46,4 %	44,2 %	43,3 %
Landet uten Oslo	48,9 %	49,0 %	49,9 %	50,2 %

Andelen elever som tar studieforbereende linjer har betydning for samlede utgifter. Plassene i yrkesfag koster mye per elev. I Nordland er det bare 43 prosent av innbyggerne som har valgt studieforbereende linjer. Det er 7 prosentpoeng mindre enn snittet i landet og lavest av sammenligningsfylkene. Dette er med og forklare høye utgifter i Nordland. Merutgifter med den høyere andelen på yrkesfag (14 mill) tilsvarer besparelsen ved lav samlet dekningsgrad i VGS (15 mill).

Man må ikke blande sammen andelen yrkesfag blant søkerne og andelen elever på yrkesfag. Elever på yrkesfag er stort sett kortere tid i videregående skole (2 år) enn elever i studieforbereende program (3 år). Det er derfor flere elever på studieforbereende linjer i Nordland enn det er på yrkesfaglige linjer.

Produktivitet - Andel elever og lærlinger som har bestått vgo i løpet av normert tid

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	47,8 %	49,5 %	49,1 %	
Møre og Romsdal	57,0 %	60,5 %	60,2 %	
Troms	49,1 %	51,6 %	49,2 %	
Sogn og Fjordane	59,1 %	61,8 %	61,9 %	
Landet uten Oslo	56,2 %	58,7 %	58,3 %	

Andelen elever som fullfører VGS på normert tid er en sentral kvalitetsindikator i tjenesten. I Nordland var andelen 49 prosent i 2016 (tall mangler for 2017). Det er 9 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet og lavest blant sammenligningsfylkene. Andelen har steget med 2 prosentpoeng siden 2014. Andelen har steget med 2 prosentpoeng på landsbasis.

Lav andel med normal progresjon fører til at det blir flere elever å ta seg av det enkelte år. Det betyr økt antall elever og betyr en merutgift for fylkeskommunen.

Produktivitet - Økonomisk belastning 510-562 videregående opplæring i skole per elev**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	178 310	184 854	181 739	173 886
Møre og Romsdal	156 780	160 525	160 093	159 948
Troms	165 973	169 677	171 217	163 600
Sogn og Fjordane	183 276	180 457	177 983	175 128
Landet uten Oslo	154 863	157 959	157 167	154 780

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi har sett at de samlede behovskorrigerede nettoutgiftene til opplæring var 254 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet i 2017. Høye utgifter til opplæring per innbygger kan skyldes høy etterspørsel etter opplæring (høy dekningsgrad) eller høye utgifter per elev (lav produktivitet). Det meste av forskjellen kan forklares med høye utgifter per elev.

Figuren viser samlede utgiftene til VGS, inkludert spesialundervisningen. VO, fagopplæring i arbeidslivet og enkelte andre oppgaver er ikke med. Utgiftene var 174.000 kroner per elev i Nordland i 2017. Det er 19.000 kroner mer enn gjennomsnittet i lande. Forskjellen utgjør omtrent 190 millioner kroner. Utgiften har sunket med 5.000 kroner siden 2013. På landsbasis har utgiften vært stabil.

Produktivitet - Økonomisk belastning 521-532,559 alle utdanningsprogram per elev**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	82 924	85 257	82 973	79 825
Møre og Romsdal	87 621	88 347	86 858	84 956
Troms	85 467	88 022	90 308	86 309
Sogn og Fjordane	89 276	92 613	87 806	86 907
Landet uten Oslo	80 122	81 973	80 423	78 729

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi har sett at behovskorrigerede netto utgifter til det ordinære undervisningstilbudet i videregående skole er lave i Nordland. Studieforbereende tilbud er 78 millioner kroner billigere enn landet, yrkesfag er 58 millioner kroner dyrere. Lave utgifter per innbygger kan skyldes lav etterspørsel eller lave undervisningsutgifter per elev.

I Nordland er det litt høye undervisningsutgifter per elev. Utgiften er 80.000 kroner i gjennomsnitt. Det er 1.000 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 10 millioner kroner (9.900 elever).

Det er med andre ord den lave dekningsgraden som forklarer at de ordinære undervisningsutgiftene er lave.

Produktivitet - Økonomisk belastning 521,527,529 studieforberedende utdanningsprogram per elev

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	71 637	72 252	71 500	69 268
Møre og Romsdal	77 142	77 493	76 241	72 857
Troms	72 931	76 137	79 123	74 111
Sogn og Fjordane	74 112	74 774	73 391	70 005
Landet uten Oslo	68 683	70 015	69 141	66 621

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi har sett at behovskorrigerede netto utgifter til studieforberedende linjer er 78 millioner kroner lavere enn gjennomsnittet i landet. Lave utgifter til studiespesialisering kan komme av få elever eller lave utgifter per elev.

I Nordland er det høye utgifter per elev. Nettoutgiften er 69.300 kroner per elev. Det er 2.700 mer enn gjennomsnittet i landet, men lavest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen i forhold til landsgjennomsnittet utgjør 14 mill kroner (for 5.300 elever). Møre og Romsdal bruker omtrent 3.000 kroner mer per elev. Utgiften i Nordland har gått ned med 2000 kroner siden 2014.

Produktivitet - Økonomisk belastning 522-526,528,530-532 yrkesfaglige utdanningsprogram per elev

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	98 606	103 168	98 641	93 883
Møre og Romsdal	99 638	101 175	99 812	100 636
Troms	101 668	104 042	106 594	104 725
Sogn og Fjordane	108 672	114 728	105 813	108 721
Landet uten Oslo	96 275	99 314	97 029	97 636

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi har sett at de behovskorrigerede netto driftsutgiftene til yrkesfaglige linjer i Nordland var 58 millioner kroner høyere enn landsgjennomsnittet i 2017. Høye utgifter til yrkesfag i VGS kan komme av mange elever eller høye utgifter per elev.

I Nordland er det lave undervisningsutgifter per elev innenfor yrkesfag. Utgiftene per elev i yrkesfag i Nordland i 2017 var 94.000 kroner. Det er 3.800 kroner mindre enn gjennomsnittet i landet og lavest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen i forhold til landet utgjør 14 mill kroner (for 3.800 elever). Utgiften har sunket med 5.000 kroner siden 2013. På landsbasis har utgiften økt med 1.500 kroner.

Produktivitet - Økonomisk belastning 510 skolelokaler og internater per elev**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	30 917	33 249	32 364	30 930
Møre og Romsdal	22 014	22 521	23 878	23 755
Troms	31 430	31 448	31 526	30 262
Sogn og Fjordane	34 812	32 598	33 475	32 233
Landet uten Oslo	26 091	26 355	26 645	26 602

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Funksjon 510 gjelder drift av skolelokaler og internater. Vi har sett at behovskorrigerte netto driftsutgifter er 47 millioner høyere enn gjennomsnittet i landet.

mesteparten av denne forskjellen kan forklares ved høyere driftsutgifter per elev. Netto driftsutgifter var 31.000 kroner per elev i 2017. Det er 4.300 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og nest mest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen fra landsgjennomsnittet utgjør 40 mill kroner (9.900 elever). Utgiften har vært stabil siden 2013. I landet har veksten vært 500 kroner.

Produktivitet - Økonomisk belastning 515 skoleforvaltning per elev**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	23 938	25 369	25 637	23 447
Møre og Romsdal	10 779	13 168	13 386	13 688
Troms	16 872	16 816	16 030	14 286
Sogn og Fjordane	19 308	18 652	18 517	19 006
Landet uten Oslo	15 193	14 989	14 931	14 603

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Funksjon 515 skoleforvaltning omfatter ikke-pedagogiske oppgaver på skolene, inkludert opptak. Vi har sett at de samlede behovskorrigerte netto utgiftene til skoleforvaltning var 84 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Høye utgifter til kan skyldes mange elever eller høye utgifter per elev. I Nordland kan de høye samlede utgiftene forklares med høye utgifter per elev.

Utgiften i Nordland var 23.000 kroner per elev. Det er 10.000 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og høyest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen fra landsgjennomsnittet utgjør 99 mill kr (9.900 elever). Utgiften har sunket med 500 kroner siden 2014. Utgiften har sunket med 500 kroner på landsbasis i samme periode.

Produktivitet - Økonomisk belastning 520 ped. ledelse og ped. fellesutgifter per elev**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	18 997	18 954	19 338	18 327
Møre og Romsdal	14 930	15 918	15 471	16 297
Troms	13 649	14 887	13 516	14 532
Sogn og Fjordane	20 819	18 297	20 078	20 371
Landet uten Oslo	17 057	18 108	17 932	17 794

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Funksjon 520 omfatter ledelse og pedagogiske fellesutgifter i VGS. Vi har sett at de behovskorrigerede netto utgiftene per innbygger er 19 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Høye utgifter kan skyldes mange elever eller høye utgifter per elev.

I Nordland kan store deler av de høye utgiftene forklares med høye utgifter per elev. Utgiften per elev i Nordland er 18.300 kroner. Det er 500 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og nest høyest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen fra landsgjennomsnittet utgjør 5 mill kroner (9900 elever). Utgiften har sunket med 500 kroner siden 2014.

Produktivitet - Økonomisk belastning 570 fagopplæring i arbeidslivet per lærling/lærekandidat**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	64 334	73 357	79 995	81 989
Møre og Romsdal	65 882	69 339	72 718	78 646
Troms	57 689	73 281	76 617	78 618
Sogn og Fjordane	70 053	73 514	76 657	81 525
Landet uten Oslo	63 977	74 876	79 067	80 579

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Behovskorrigerede netto utgifter til fagopplæring (funksjon 570) var 40 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet i 2017. Høye utgifter til lærlinger kan komme av mange lærlinger eller høye utgifter per lærling. I Nordland er det mange lærlinger som forklarer det meste. Nordland har 2.600 lærlinger i 2017. Netto utgift var 82.000 kroner. Dette er 1.500 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og høyest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen i forhold til landsgjennomsnittet utgjør 4 mill kr. Mesteparten av de høye utgiftene må skyldes at det er mange lærlinger.

Tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten omfatter funksjonene 660 Felles tannhelse og 665 behandling tannhelse. Behovet for tannhelsetjenester per innbygger i Nordland er beregnet til 100 prosent av landsgjennomsnittet. Det er færre innbyggere i gruppen 1-8 år (96%), men flere enn gjennomsnittet i de andre prioriterte gruppene innbyggere 19-20 år, eldre og PU-klienter.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 173 millioner kroner.

Behovskorrigerte netto driftsutgifter i Nordland var 56 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet i 2017. De funksjonen som ble drevet dyrere enn landsgjennomsnittet var felles tannhelse (34 mill) og behandling (22 mill).

Høye utgifter til tannhelse kan komme av mange pasienter (stort volum) eller høye utgifter per pasient (lav produktivitet).

Hovedårsaken til høye kostnader i tannhelsetjenesten i Nordland er høy dekningsgrad. Tjenesten behandler større andel av innbyggerne (27%) enn gjennomsnittet i landet (20%). Dette øker utgiftene med omtrent 40 millioner kroner. Produktiviteten i tjenesten er dessuten lavere enn landsgjennomsnittet, målt ved antall behandlinger per årsverk. Dette øker utgiftene med 13 millioner.

Kvaliteten i tjenesten er under middels, målt ved innbyggernes tannhelse-historie. Det er et lavere antall innbyggere 12 år og 18 år som aldri har hatt hull i tennene.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	741	637	739	712
Møre og Romsdal	548	539	519	530
Troms	881	837	798	834
Sogn og Fjordane	804	789	748	711
Landet uten Oslo	518	488	494	481

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Nordland brukte 712 kroner per innbygger til tannhelsetjenesten i 2017. Det er omtrent 230 kr mer enn gjennomsnittet i landet og nest høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har vært ganske stabil siden 2014, både i Nordland og på landsbasis.

Dekningsgrad - Hele befolkningen, andel undersøkt/behandlet**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	26,8 %	26,5 %	26,4 %	27,3 %
Møre og Romsdal	21,4 %	21,4 %	23,7 %	20,5 %
Troms	24,7 %	24,5 %	23,8 %	21,9 %
Sogn og Fjordane	22,6 %	20,0 %	22,1 %	26,5 %
Landet uten Oslo	21,7 %	21,4 %	21,4 %	20,4 %

Høye utgifter til tannhelsetjenesten kan komme av høyt volum i tjenesten eller høye enhetskostnader.

Det er høyt volum i Nordland. 27 prosent av befolkningen var til behandling hos den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Det er 7 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i landet og høyest blant sammenligningsfylkene. Andelen har økt med 0,5 poeng siden 2014. På landsbasis er andelen sunket med 1,3 prosentpoeng.

Den høye dekningsgraden øker tannhelseutgiftene med 41 millioner kroner = $2.400 * 243000 * 7\%$ (7 prosent av 243.000 innbyggere * 2.400 kroner per pasient).

Produktivitet - Korr. bto driftsutg., pasientbehandling, pr. person undersøkt/behandlet i kr

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	3 244	3 092	3 178	3 031
Møre og Romsdal	2 574	2 547	2 211	2 567
Troms	4 149	4 013	4 044	4 413
Sogn og Fjordane	3 707	4 062	3 580	2 790
Landet uten Oslo	2 490	2 449	2 442	2 534

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Høye utgifter til tannhelsetjenesten kan komme av høy dekningsgrad eller høye enhetskostnader. I Nordland er det høye enhetskostnader. Brutto utgift per behandlet pasient var 3.000 kroner i 2017. Det er 500 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 30 millioner kroner (for 60.000 pasienter). I tillegg var enhetsprisen for felleskostnader 300 kroner høyere enn gjennomsnittet. Det utgjør 20 millioner kroner.

De høye enhetskostnadene motvirkes av høy egenbetaling per pasient. Egen betalingen (65 mill kr) er høyere per innbygger enn i andre fylker. Netto utgift per behandlet pasient var 2600 kroner, 200 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Tilsammen øker enhetsprisen utgiftene med 13 millioner kroner (200 kr *66000 pasienter).

Produktivitet - Personer undersøkt/behandlet pr. off. avtalt tannlege- og tannpleierårsverk**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	462	458	436	445
Møre og Romsdal	588	536	617	522
Troms	317	266	256	246
Sogn og Fjordane	444	360	432	504
Landet uten Oslo	614	564	557	529

Antall pasienter behandlet per årsverk i tannhelsetjenesten er et mål for produktiviteten i tjenesten. Antallet behandlinger per årsverk i Nordland var 445 i 2017. Det er omtrent 84 mindre enn landssnittet og nest lavest blant sammenligningsfylkene. I Møre og Romsdal ble det behandlet 20% flere pasienter per årsverk. Den lave produktiviteten forklarer de høye utgiftene per pasientbehandling.

Kvalitet - 18-åringer, andel undersøkt helt uten karieserfaring

Analyse med flere indikatorer

	18-åringer, andel undersøkt helt uten karieserfaring	12-åringer, andel undersøkt helt uten karieserfaring
Nordland	21,1 %	58,8 %
Møre og Romsdal	32,0 %	55,4 %
Troms	21,9 %	61,6 %
Sogn og Fjordane	31,6 %	66,2 %
Landet uten Oslo	26,3 %	60,0 %

Antall innbyggere uten hull i tennene er et kvalitetsmål for den offentlige tannhelsetjenesten. I Nordland var 21 % av innbyggere på 18 år uten hull i tennene (aldri hatt hull i tennene). Det er 5 prosentpoeng lavere enn landet og lavest blant sammenligningsfylkene. Andelen har økt med 5 prosentpoeng siden 2013.

Nordland ligger også under snittet når det gjelder 12 åringer uten erfaring med hull i tennene. Andelen er 59 prosent. Det er 1 prosentpoeng lavere enn landet og nest lavest blant sammenligningsfylkene.

Fysisk planlegging mm

Tjenesteområdet "Fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø" (Plan mm) omfatter funksjonene 715 regional utvikling, 716 miljøvern og 750 kulturminnevern. Det er ingen behovskorreksjon for dette tjenesteområdet.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 108 millioner kroner.

Netto driftsutgifter i Nordland er 66 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet og høyest av sammenligningsfylkene. Følgende funksjoner drives med høyere utgifter enn landsgjennomsnittet: Regional utvikling (60 mill), miljøvern (1 mill) og kulturminnevern (5 mill).

Det er påvist en feil i regnskapet: Inntekter på 28 millioner kroner må flyttes fra funksjon 715 til næring. Tjenesteområdet blir dermed 28 millioner kroner dyrere, det vil si 94 millioner kroner dyrere enn landsgjennomsnittet.

Det er ikke mulig ut fra Kostradata å forklare de høye utgiftene i Nordland.

Prioritet - Netto driftsutg. til fys. planl. kulturminner, natur og nærmiljø (funksjon 715, 716 og 750), innb**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	312	177	223	444
Møre og Romsdal	128	76	89	183
Troms	218	311	16	199
Sogn og Fjordane	436	326	311	308
Landet uten Oslo	164	168	120	173

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Nordland brukte 444 kroner per innbygger til plan mm i 2017. Det er 271 krone mer enn gjennomsnittet i landet og mest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har økt med 132 kroner siden 2014. Landsgjennomsnittet har vært stabilt i samme periode.

NB: Det er påvist en feil på 28 mil kr i denne tjenesten. Det er 115 kr per innbygger. Korrekt utgift er dermed 559 kr per innbygger. Det er nesten 400 kr mer enn gjennomsnittet i landet og 300 kroner mer enn i 2016.

Prioritet - Netto driftsutgifter lokal og regional utvikling (funksjon 715) per innbygger**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	240	114	125	354
Møre og Romsdal	72	40	48	137
Troms	150	225	-60	132
Sogn og Fjordane	157	163	160	181
Landet uten Oslo	89	105	57	106

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Den største tjenesten innen planoppgavene er 715 regional utvikling. Nettoutgiften var 354 kroner i 2017. Etter korreksjon i regnskapet er utgiften 460 kroner. Det er fire ganger landsgjennomsnittet og høyest av sammenligningsfylkene. Utgiften er fordoblet siden 2013.

Kultur

Kultur omfatter funksjonene 740 bibliotek, 760 museum, 771 kunstformidling, 772 kunstproduksjon, 775 idrett og 790 annet. Det er ikke behovsberegning for kulturområdet.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 119 millioner kroner.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 42 millioner høyere enn gjennomsnittet i landet. Følgende funksjoner hadde høyere kostnader enn landsgjennomsnittet: bibliotek (6 mill), museum (4 mill), idrett (1 mill), kunstproduksjon (39 mill) og annet (4 mill). Følgende funksjoner var billigere: Kunstformidling (12).

Kostradata gir ikke grunnlag for å forklare forskjellene i kostnader mellom fylkene. Kultursektoren er svært lite regelstyrt. Forskjellene skyldes i stor grad politiske prioriteringer.

Prioritet - Netto driftsutgifter i alt til kultursektoren per innbygger i kroner**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	547	460	544	491
Møre og Romsdal	303	313	525	440
Troms	828	563	550	534
Sogn og Fjordane	830	631	662	537
Landet uten Oslo	379	345	338	315

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Netto driftsutgifter til kultur utgjorde 491 kroner per innbygger i Nordland i 2017. Det er 175 kroner mer enn gjennomsnittet i landet, men nest lavest av sammenligningsfylkene. Utgiften er redusert med 60 kroner siden 2014. På landsbasis har utgiften minket med 64 kroner.

Prioritet - Netto driftsutgifter bibliotek (740) per innbygger i kroner**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	70	63	68	56
Møre og Romsdal	41	38	37	41
Troms	76	73	68	67
Sogn og Fjordane	63	58	52	47
Landet uten Oslo	35	33	32	32

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Netto driftsutgifter til bibliotek utgjorde 56 kroner per innbygger i Nordland i 2017. Det er 24 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 6 millioner kroner.

Utgiften i Nordland er nest høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften er redusert med 14 kroner siden 2014. På landsbasis har utgiften minket med 3 kroner.

Prioritet - Netto driftsutgifter museer (760) per innbygger i kroner**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	128	110	117	115
Møre og Romsdal	106	108	112	118
Troms	99	90	94	89
Sogn og Fjordane	171	155	161	180
Landet uten Oslo	91	92	96	97

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Netto driftsutgifter til museer utgjorde 115 kroner per innbygger i Nordland i 2017. Det er 18 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 4 millioner kroner.

Utgiften i Nordland er nest lavest blant sammenligningsfylkene. Utgiften er redusert med 13 kroner siden 2014. På landsbasis har utgiften økt med 6 kroner.

Næring

Næringsformål omfatter funksjonene 701 bistand til næringslivet, 710 egen næringsvirksomhet og 711 salg av konsesjonskraft. Det er ingen behovskorreksjon for denne tjenesten.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 109 millioner kroner.

Nordland brukte 41 millioner kroner mindre enn landsgjennomsnittet på næringsformål. Utgiftene var lavest blant sammenligningsfylkene. Følgende tjenester ble drevet med høyere utgifter enn landsgjennomsnittet: næringsvirksomhet (5 mill) og konsesjonskraft (14 mill). Nordland solgte ikke konsesjonskraft i 2017. Følgende funksjoner ble drevet billigere: bistand til næringslivet (60 mill).

Det er påvist en feil i regnskapet: utgiften til nærings-støtte må korrigeres ned med 28 millioner kroner. Næringsformål drives dermed 69 mill kroner billigere i Nordland enn landsgjennomsnittet.

Prioritet - Nto driftsutgifter, fylkeskommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft (701,710,711) i alt

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	276	57	387	-109
Møre og Romsdal	240	256	240	195
Troms	519	317	142	458
Sogn og Fjordane	393	1 274	250	368
Landet uten Oslo	115	120	72	64

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Netto driftsutgifter per innbygger var minus 109 kroner i 2017. Det er 173 kroner mindre enn gjennomsnittet per innbygger i landet. Forskjellen utgjør 41 millioner kroner.

Etter korreksjon for regnskapsfeil (28 mill/115 kr per innbygger) er utgiften minus 124 kroner per innbygger. Den er lavest blant sammenligningsfylkene. Utgiften har sunket med nesten 400 kroner per innbygger siden 2014. Landsgjennomsnittet har sunket med 50 kroner i den samme perioden.

Samferdsel Fylkesveier

Tjenesteområdet samferdsel vei omfatter bare funksjonen 722 fylkesveier.

Det er høyt behov for fylkesveier i Nordland. Behovet er beregnet til 172 % av landsgjennomsnittet per innbygger.

Netto utgift var 704 mill kroner i 2017.

Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter til fylkesveier i 2017 var 21 millioner kroner lavere enn landsgjennomsnittet. Utgiften i Nordland var lavest blant sammenligningsfylkene.

Lave utgifter til vei per innbygger kan komme av lite vei eller lave utgifter per meter vei. Årsaken til lave utgifter i Nordland er lave utgifter per løpemeter vei. Fylket har mye vei per innbygger, men lave enhetspriser. Andel vei med dårlig dekke er høyere enn landsgjennomsnittet.

Prioritet - Nto. dr.utg. i kr pr. innb., fylkesveier**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	1 531	1 601	1 699	1 683
Møre og Romsdal	1 597	1 621	1 627	1 712
Troms	1 964	2 133	2 078	1 865
Sogn og Fjordane	2 297	2 185	2 516	2 278
Landet uten Oslo	1 496	1 566	1 604	1 733

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

De behovskorrigerede netto driftsutgiftene til fylkesveier var 1.683 kroner per innbygger i 2017. Det er 50 kroner mindre enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 21 millioner kroner. Utgiftene var lavest blant sammenligningsfylkene.

Utgiftene til fylkesvei har steget med 150 kroner per innbygger siden 2014. Landsgjennomsnittet har steget med 250 kroner per innbygger i samme periode.

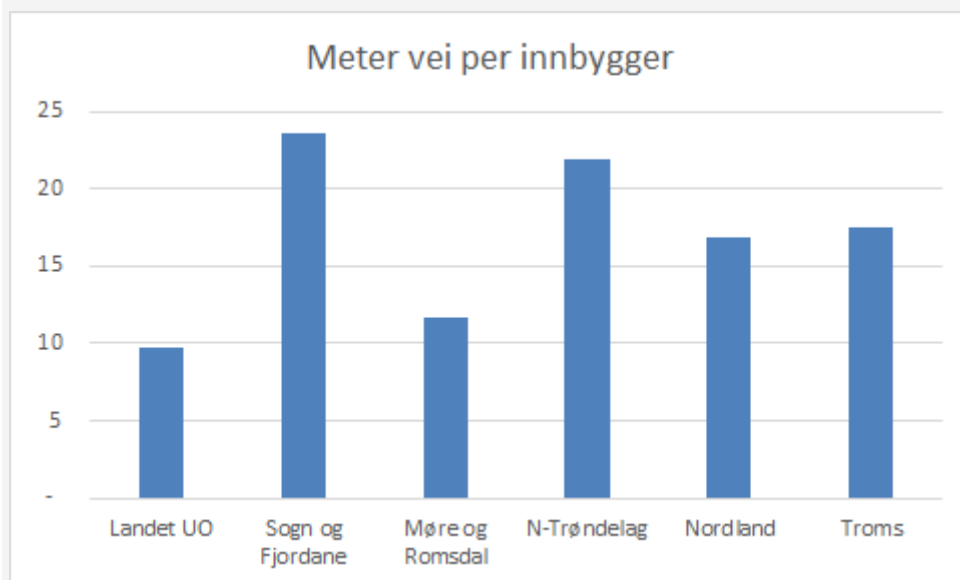
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Fylkesvei i alt. Kilometer

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	4 109	4 108	4 103	4 109
Møre og Romsdal	3 079	3 099	3 093	3 091
Troms	2 915	2 907	2 906	2 906
Sogn og Fjordane	2 608	2 600	2 601	2 602
Landet uten Oslo	0	0	0	0

Høye utgifter til drift av fylkesvei kan komme av mange kilometer vei eller høye driftsutgifter per kilometer vei.

I Nordland er det 4.100 kilometer fylkesvei. Det utgjør 16,7 meter per innbygger. Det er 7 meter mer enn landsgjennomsnittet per innbygger (9,7 meter) og nest lavest blant sammenligningsfylkene, se figuren under. Behovet for fylkesvei er anslått til 172% av landsgjennomsnittet per innbygger. Korrigert for behov, er veilengden 1,5 meter per innbygger mer enn landsgjennomsnittet. Veilengden bidrar med 66 mill kroner i økte utgifter.

Produktivitet - Bto. dr.utg. i kr pr. km. fylkesvei

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	146 862	157 115	173 441	172 703
Møre og Romsdal	193 422	198 291	201 093	214 830
Troms	195 471	215 205	215 968	205 597
Sogn og Fjordane	204 885	198 382	235 989	228 978
Landet uten Oslo	178 616	189 405	195 640	206 429

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Høye utgifter til vei kan komme av høye utgifter til drift per meter vei. Det er ikke tilfellet i Nordland. Brutto driftsutgifter per kilometer vei var 173.000 kroner i 2016. Det er 33.000 kroner lavere enn gjennomsnittet i landet. Det reduserer utgiftene i Nordland med omtrent 80 millioner kroner (33.000 kroner * 2400 km vei). Ser vi på netto driftsutgifter, blir differansen noe lavere. Det er den lave enhetsprisen som holder nede utgiftene til fylkesveier i Nordland.

Dekningsgrad - Andel kilometer fylkesveg med dårlig eller svært dårlig dekketilstand**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	49,5 %	50,3 %	49,1 %	47,1 %
Møre og Romsdal	45,6 %	44,9 %	44,8 %	39,4 %
Troms	60,9 %	58,4 %	58,4 %	57,0 %
Sogn og Fjordane	54,3 %	55,0 %	43,8 %	58,3 %
Landet uten Oslo	44,2 %	43,9 %	42,2 %	40,8 %

Andel veg med dårlig dekketilstand (sporete veg) er en viktig kvalitetsindikator for offentlige veger. I Nordland har 47% av vegene dårlig dekketilstand. Det er 6 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i landet og nest minst av sammenligningsfylkene. Andelen veg med dårlig dekke er redusert med 2 prosentpoeng siden 2014. Landsgjennomsnittet er redusert med 4 prosentpoeng

Samferdsel Buss/bane

Tjenesteområdet samferdsel buss/bane omfatter funksjonene 730 bilruter, 733 transport for funksjonshemmede og 734 forstadsbaner. Det er ikke forstadsbaner i Nordland.

Det er lavt behov for buss/bane Nordland. Behovet er beregnet til 82% av landsgjennomsnittet per innbygger.

Netto utgift i 2017 var 368 millioner kroner.

Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter til samferdsel buss/bane i 2016 var 6 millioner kroner lavere enn landsgjennomsnittet. Følgende funksjoner hadde høyere kostnader enn gjennomsnittet: bilruter (10 mill). Følgende hadde lavere utgifter: transport for funksjonshemmede (7 mill) og forstadsbaner (9 mill).

Prioritet - Nto. dr.utg. i kr pr. innb., bilruiter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	1 592	1 646	1 716	1 777
Møre og Romsdal	1 534	1 594	1 428	1 683
Troms	1 837	1 379	1 440	1 831
Sogn og Fjordane	2 289	2 233	2 265	2 008
Landet uten Oslo	1 699	1 682	1 704	1 727

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Behovskorrigerede netto utgifter til bilruiter var 1777 kroner per innbygger i 2017. Det er 50 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 10 millioner kroner. Nordland hadde de nest laveste utgiftene blant sammenligningsfylkene.

Utgiften per innbygger er økt med 200 kroner siden 2014. Landsgjennomsnittet er økt med 30 kroner i samme periode.

Prioritet - Nto. dr.utg. per reise, bilruiter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	42	44	43	44
Møre og Romsdal	48	38	33	38
Troms	27	20	20	26
Sogn og Fjordane	64	73	75	75
Landet uten Oslo	28	27	27	25

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Høye utgifter til bilruiter kan komme av høyt volum eller høy enhetspris. I Nordland er det høy enhetspris. Hver reise kostet fylkeskommunen 44 kroner. Det er 19 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Utgiften har økt med 2 kroner siden 2014. Utgiften har sunket i landet for øvrig.

Dekningsgrad - Rutekilometer pr. 1000 innb., bilruiter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	58 199	58 210	58 751	59 195
Møre og Romsdal	70 819	70 110	67 053	69 024
Troms	73 585	70 219	70 834	72 205
Sogn og Fjordane	88 445	97 348	78 663	74 437
Landet uten Oslo	56 286	55 212	55 961	56 653

Høye utgifter til bilruiter kan komme av høyt volum, det vil si mange rutekilometer per innbygger. Nordland har 59 rutekilometer per innbygger. Det er 2,5 kilometer mer enn gjennomsnittet i landet. Dette forklarer litt av de høye utgiftene i Nordland.

Samferdsel Båt/ferge

Tjenesteområdet samferdsel båt/ferge omfatter funksjonene 731 ferjer og 732 båtruter.

Det er stort behov for samferdsel båt/ferge i Nordland. Behovet er beregnet til 550 % .

Netto utgift i 2017 var 943 millioner kroner.

Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter til samferdsel båt ferge i 2017 var 85 millioner kroner høyere enn landsgjennomsnittet. Følgende funksjoner hadde høyere kostnader enn gjennomsnittet: ferger (21 mill) og båtruter (64 mill).

Høye utgifter til båtruter kan komme av mange passasjerer eller dyre passasjerer. I Nordland er det lav kapasitetsutnyttelse i båtene og dermed høye utgifter per passasjer.

Prioritet - Nto. dr.utg. i kr pr. innb., fylkesveiferger**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	547	551	462	413
Møre og Romsdal	625	730	642	591
Troms	594	530	490	546
Sogn og Fjordane	297	302	321	333
Landet uten Oslo	397	419	397	397

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Behovskorrigerede netto driftsutgifter til fylkesveiferger var 413 kroner per innbygger i 2017. Det er 16 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 21 millioner kroner. Nordland er nest billigst blant sammenligningsfylkene

Utgiften per innbygger er redusert med 130 kroner siden 2014. Landsgjennomsnittet har vært stabilt siden 2014.

Prioritet - Nto. dr.utg. i kr pr. innb., båtruter**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	376	416	330	293
Møre og Romsdal	105	112	106	152
Troms	182	146	164	165
Sogn og Fjordane	368	329	284	235
Landet uten Oslo	259	266	245	245

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Behovskorrigerede netto driftsutgifter til båtruter per innbygger var 293 kroner i 2017. Det er 50 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 64 millioner kroner. Utgiften i Nordland er høyest blant sammenligningsfylkene.

Utgiften per innbygger er redusert med 80 kroner siden 2014. Landsgjennomsnittet er redusert med 14 kroner siden 2014.

Dekningsgrad - Kapasitetsutnyttning målt som passasjerkm/setekm, båtruter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	12,6 %	10,0 %	10,1 %	9,6 %
Møre og Romsdal	14,4 %	17,0 %	15,4 %	7,3 %
Troms	22,3 %	23,7 %	23,7 %	23,7 %
Sogn og Fjordane	50,1 %	51,2 %	49,3 %	51,2 %
Landet uten Oslo	21,4 %	19,5 %	25,5 %	21,2 %

Høye utgifter til båtruter kan komme av høyt volum eller høye enhetskostnader. I Nordland er det antakelig lav produktivitet som fører til høye utgifter. Kapasitetsutnyttelsen på båtene er bare halvparten så høy som landsgjennomsnittet og 20% av kapasitetsutnyttelsen i Sogn og Fjordane. Lav kapasitetsutnyttelse gir høye utgifter per passasjer.

Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen omfatter funksjonene 421 Eiendomsforvaltning (fellesutgifter i eiendomsforvaltningen), 430 adm.bygg og 510 skolebygg. Disse funksjonene er tidligere analysert som en del av administrasjon (421 og 430) og VGS (510). I dette kapitlet oppsummeres eiendomsdriften, siden eiendom er et eget fagområde og en stor utgift i fylkeskommunen.

Netto driftsutgifter i Nordland i 2017 var 288 millioner kroner.

Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning var 61 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet. Følgende funksjoner ble drevet med høyere utgifter enn landsgjennomsnittet: fellesutgifter (6 mill) og skolelokaler (47 mill) og adm.lokaler (8 mill kr).

Høye utgifter til lokaler kan komme av mye areal eller høye driftsutgifter per kvm. I Nordland er det lite areal per innbygger. Utgiften per kvadratmeter er høyere enn landsgjennomsnittet.

Hvis man ser nærmere på FDV-kostnadene, så er bildet slik: alle FDV-utgiftene (komponentene) er høyere enn landsgjennomsnittet, både drift (renhold, vaktmester og energi) og vedlikehold.

Prioritet - Netto driftsutgifter til fylkeskommunal eiendomsforvaltning (421,430, 510) per innbygger

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Nordland	1 321	1 374	1 345	1 331
Møre og Romsdal	893	902	950	945
Troms	1 281	1 270	1 242	1 182
Sogn og Fjordane	1 511	1 381	1 398	1 352
Landet uten Oslo	1 005	1 019	1 025	1 015

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Samlede netto utgifter til eiendomsforvaltning var 1331 kroner per innbygger i 2016. Dette er 316 kroner mer enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 61 millioner kroner etter korreksjon for behov. Nordland drev tjenesten nest dyrest av sammenligningsfylkene. Utgiften per innbygger har økt med 10 kroner siden 2013. Landsgjennomsnittet har økt med 10 kroner. i samme periode.

Dekningsgrad - Samlet areal på formålsbyggene (430, 510) i kvadratmeter per innbygger

Analyse med flere indikatorer

	Samlet areal på formålsbyggene (430, 510) i kvadratmeter per innbygger	Korrigerte brutto driftsutgifter til fylkeskommunal eiendomsforvaltning (421, 430, 510) per kvm.
Nordland	1,22	1 117
Møre og Romsdal	0,99	1 035
Troms	1,20	1 018
Sogn og Fjordane	1,14	1 303
Landet uten Oslo	1,37	768

Høye netto utgifter til eiendomsforvaltning kan komme av mye areal eller høye driftsutgifter per kvm. Nordland har lite areal. Antall kvadratmeter formålsbygg per innbygger er 1,22. Det er 0,15 kvm mindre enn landsgjennomsnittet. Forskjellen utgjør 36 millioner kroner. Nordlands areal er høyest blant sammenligningsfylkene.

Korrigerte brutto driftsutgifter per kvm var 1117 kroner i 2017. Det er 349 kroner høyere enn landsgjennomsnittet. Forskjellen utgjør 103 millioner kroner (296.000 kvm). Utgiften per kvm er nest høyest blant sammenligningsfylkene.

Dekningsgrad - Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per innbygger 16-18 år**Analyse med flere indikatorer**

	Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per innbygger 16-18 år	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter
Nordland	30,6	1 030
Møre og Romsdal	24,0	930
Troms	28,9	1 017
Sogn og Fjordane	24,8	1 227
Landet uten Oslo	34,6	715

Vi har sett at Nordland brukte 47 mil kroner mer på skolelokaler enn landsgjennomsnittet. Det kan komme av mye areal eller høye utgifter per kvm. I Nordland er det høye enhetspriser som er årsaken.

Nordland har lite areal. Skolelokalene utgjør 31 kvm per innbygger 16-18 år. Det er 4 kvm mindre enn gjennomsnittet i landet. Forskjellen utgjør 32 millioner kroner.

Brutto driftsutgift per kvm utgjorde 1030 kroner per kvm. Det er 315 kroner mer enn landsgjennomsnittet. Forskjellen utgjør 90 mill kr.

Dekningsgrad - Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger**Analyse med flere indikatorer**

	Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger	Korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter
Nordland	0,05	1 630
Møre og Romsdal	0,03	2 740
Troms	0,11	984
Sogn og Fjordane	0,09	1 144
Landet uten Oslo	0,05	1 276

Nordland brukte 8 mill kr mer enn landsgjennomsnittet til adm.lokaler i 2017. Høye utgifter til adm.lokaler per innbygger kan komme av mye areal eller høye kostnader per kvm. Nordland hadde høye utgifter per kvm. Korrigerte brutto driftsutgifter per kvm var 1630 kroner. Det er 400 kroner mer enn landsgjennomsnittet og nest høyest av sammenligningsfylkene. Forskjellen utgjør omtrent 5 millioner kroner (12.000 kvm).

Arealet per innbygger var 0,05 kvm. Det er det samme som landsgjennomsnittet og nest lavest blant sammenligningsfylkene.

Produktivitet - Utgifter til driftsaktiviteter i eiendomsforvaltning per kvadratmeter**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	600	543	505	541
Møre og Romsdal	606	590	599	568
Troms	622	574	573	542
Sogn og Fjordane	612	596	576	673
Landet uten Oslo	541	508	525	357

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Driftsaktiviteter i eiendomsforvaltningen omfatter renhold, energi, vaktmester og service-avtaler. Avskrivninger er ikke med her. Utgiftene per kvm var 541 kroner i Nordland i 2017. Det er 184 kroner mer enn gjennomsnittet i landet og lavest blant sammenligningsfylkene. Utgiftene har sunket med 60 kroner siden 2013. Landsgjennomsnittet er redusert med 180 kroner i samme periode.

Produktivitet - Herav energikostnader for fylkeskommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	101	87	88	93
Møre og Romsdal	91	85	84	75
Troms	129	133	128	127
Sogn og Fjordane	90	98	87	114
Landet uten Oslo	88	82	87	63

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Energiutgiftene i gamle og dårlig vedlikeholdte bygg kan bli høye. Slik er det ikke i Nordland. Energiutgiftene per kvm var 93 kroner i 2016. Det er 30 kroner mer enn landsgjennomsnittet og nest lavest blant sammenligningsfylkene. Forskjellen til landsgjennomsnittet utgjør 9 mill kroner. Utgiften er redusert med 8 kroner per kvm siden 2014. Landsgjennomsnittet er gått ned med 25 kroner.

Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i eiendomsforvaltning per kvadratmeter**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Nordland	134	170	101	130
Møre og Romsdal	76	70	102	87
Troms	82	121	112	104
Sogn og Fjordane	82	78	84	76
Landet uten Oslo	102	103	108	70

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vedlikeholdet er salderingsposten i eiendomsdriften. Nordland driver vedlikehold over gjennomsnittsnivå. Utgiften til vedlikehold var 130 kroner per kvm i 2017. Det er 60 kroner over landsgjennomsnittet og høyest blant sammenligningsfylkene. Utgiften til vedlikehold per kvm er redusert med 4 kroner siden 2014 (faste priser). Landsgjennomsnittet er redusert med 32 kroner.

Vedlegg:

1. Oversikt over Kostrafunksjoner og tjenester

Funksjon kortnavn	Tjeneste Framsikt
400 Politisk styring	Administrasjon
410 Kontroll og revisjon	Administrasjon
420 Administrasjon	Administrasjon
421 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	Administrasjon
430 Administrasjonslokaler	Administrasjon
460 Tjenester utenfor ordinært ansvarsområde	Administrasjon
465 Interkommunale samarbeid (§27 - samarbeid)	Administrasjon
480 Diverse fellesutgifter	Administrasjon
490 Interne serviceenheter	Administrasjon
510 Skolelokaler og internater	Videregående skole
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner VGS	Videregående skole
520 Pedagogisk ledelse og fellesutgifter	Videregående skole
521 Studiespesialisering	Videregående skole
522 Bygg- og anleggsteknikk	Videregående skole
523 Elektrofag	Videregående skole
524 Design og håndverksfag	Videregående skole
525 Restaurant- og næringsmiddelfag	Videregående skole
526 Helse- og sosialfag	Videregående skole
527 Idrettsfag	Videregående skole
528 Teknikk og industriell produksjon	Videregående skole
529 Musikk, dans og drama	Videregående skole
530 Medier og kommunikasjon	Videregående skole
531 Naturbruk	Videregående skole
532 Service og samferdsel	Videregående skole
533 Kunst, design og arkitektur	Videregående skole
554 Fagskoler	Videregående skole
559 Landslinjer	Videregående skole
561 Oppfølgingstjenesten og Ped psykologisk tjeneste	Videregående skole
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	Videregående skole
570 Fagopplæring i arbeidslivet	Videregående skole
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	Videregående skole
590 Andre undervisningsformål	Videregående skole
660 Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	Tannhelse
665 Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	Tannhelse
701 Tilrettelegging for næringslivet	Næring
710 Fylkeskommunal næringsvirksomhet	Næring
711 Konesjonskraft mm for videresalg	Næring
715 Lokal og regional utvikling	Plan og miljø
716 Friluftsliv og miljø	Plan og miljø
722 Fylkesveier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak	Fylkesveier
730 Bilruter	Buss/bane
731 Fylkesveiferjer	Båt/ferge
732 Båtruter	Båt/ferge
733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede	Buss/bane
734 Sporveier og forstadsbaner	Buss/bane
740 Bibliotek	Kultur
750 Kulturminnevern	Plan og miljø
760 Museer	Kultur
771 Kunstformidling	Kultur
772 Kunstproduksjon	Kultur
775 Idrett	Kultur
790 Andre kulturaktiviteter	Kultur

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Nordland fylkeskommune

2. Regnskap for fylkeskassen Nordland FK 2017 fordelt på Kostrafunksjoner og seksjoner

Kostrafunksjoner	Seksjon	Seksjoner	Regnskap 2017
400 - Politisk styring	0100	Fylkesting/Fylkesordfører	27 287 406
	0105	Medvirkningsrådene	10 165 573
	0200	Fylkesrådet	12 286 077
	1000	Stab	984
	1006	Fylkesordførers kontor/medvirkningsorganer	1 591 127
	2000	Utdanning	3 000
	5099	Disp.konto fylkesråd KMF	129 000
	8200	Andre fellesutgifter og inntekter	535 548
400 - Politisk styring Totalt			51 998 715
410 - Kontroll og revisjon	0300	Kontrollutvalget	2 232 166
	0400	Fylkesrevisjonen	5 414 083
	1000	Stab	40 035
	8200	Andre fellesutgifter og inntekter	157 132
410 - Kontroll og revisjon Totalt			7 843 416
420 - Administrasjon	0100	Fylkesting/Fylkesordfører	438 247
	0105	Medvirkningsrådene	216 426
	0200	Fylkesrådet	88 386
	1000	Stab	6 605 273
	1001	Kommunikasjon	8 029 632
	1003	IT	35 479 845
	1004	Juridisk	2 309 635
	1005	HR	16 582 816
	1006	Fylkesordførers kontor/medvirkningsorganer	2 533 086
	1007	Dokumentasjonssenteret	5 894 432
	1008	Drift	6 101 907
	1500	Økonomi/etatssjef	1 840 718
	1501	Budsjett	6 219 526
	1502	Regnskap	9 514 077
	1503	Lønn	4 676 431
	1504	Innkjøp	5 244 979
	1505	Eiendom	-233 961
	2000	Utdanning	1 362 178
	2001	Stab - utdanning	5 885 886
	2002	Tilbud, inntak og formidling	4 556 964
	2003	Kompetanse og regional utvikling	6 410 003
	2004	Opplæring skole og bedrift	2 573 535
	4000	Næring og regional utviling adm	2 850 224
	5000	Kultur miljø og folkehelse adm	5 158 413
	5001	Plan og Miljø adm	4 434
	5009	Tannhelse adm	2 303 960
	5400	Arkiv og Museum admin	8 154
	5402	Sentralarkivet	5 634 598
	6000	Samferdsel administrasjon	7 955 823
	6100	Plan og gods	564 496
	8200	Andre fellesutgifter og inntekter	4 310 889
	420 - Administrasjon Totalt		
460 - Tjenester utenfor ordinært fyl	7XXX	Eiendom	516 243
	8200	Andre fellesutgifter og inntekter	3 359 639
460 - Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde Totalt			3 875 882
480 - Diverse fellesutgifter	0100	Fylkesting/Fylkesordfører	242 000
	0105	Medvirkningsrådene	53 577
	0200	Fylkesrådet	91 000
	1000	Stab	668 853
	1003	IT	1 774 636
	1004	Juridisk	24 287
	1005	HR	181 604
	1006	Fylkesordførers kontor/medvirkningsorganer	1 383 013
	1500	Økonomi/etatssjef	18 654
	2545	Avdeling Steigen - Knut Hamsun vgs	0
	5006	Folkehelse adm	6 407 371
	5600	Folkehelse	14 542 196
8200	Andre fellesutgifter og inntekter	13 886 411	
480 - Diverse fellesutgifter Totalt			39 273 602
Totalsum			264 112 627